

Petrus «2»

«Rosul Petrus yazoqan ikkinqi məktup» ••••

Salam

¹ Əysa Məsihning kuli və rosuli bolqan mənki Simeon Petrustin Hudayimiz və Kutkuzoquqimiz Əysa Məsihning həkkanıylikı arkılık biz bilən ohxax kımmətlik bir etiqadqa muyəssər kılınoqanlaroqa salam!□

² Silər Hudani və Rəbbimiz Əysani qongkur tonuqanseri, mehır-xəpkət və hatırjəmlik silərgə həssiləp axqay!■

Nijatta əsüx

³ Bu *duayimning* asasi — biz bizni Əzining xan-xəripi və esil pəzilitining təsiri arkılık Qaqıroquqini qongkur tonuqanlıkimiz üqün, Uning ilahiy küq-kudriti həyatimizə və ih-lasmənliktə mengiximizə kerəklilik bolqan həmmi ata kildi.□

□ **1:1 «Əysa Məsihning kuli və rosuli bolqan mənki Simeon Petrus»** — «Simeon» baxqa yərlərdə «Simon» deyilidu. «**Hudayimiz və Kutkuzoquqimiz Əysa Məsih**» — bu ibaridin enikki, Əysa (təbiitidə) həm Huda həm Kutkuzoquqidur. «**biz bilən ohxax kımmətlik bir etiqadqa muyəssər kılınoqanlaroqa salam!**» — «ohxax kımmətlik bir etiqadqa muyəssər kılınoqan» degən muxu ibaridin enik kərüniduki, həkikiy etiqad Hudaning Əzidin kelidu. ■ **1:2** Yh. 17:3; Rim. 1:7; 1Pet. 1:2; Yəh. 2. □ **1:3 «Əzining xan-xəripi və esil pəzilitining təsiri arkılık bizni qaqıroquqı»** — muxu zat Rəb Əysa Məsih, əlwəttə.

⁴ U muxu pəzilətliri arkişik bizgə qimmətlik, əng uluq wədilərnı bərđi, bular bilən silər bu dunyadiki həwayi-həwəslərdin bolıqan iplasliktin qutulup, Hudalıq təbiətkə ortaq nesip bolalaysilər.■

⁵ Dəl muxu səwəbtin, silər pütün küqünglar bilən etiқadinglarıqə esil pəzilətni, esil pəzilitinglarıqə bilimni,□

⁶ biliminglarıqə təmkinlikni, təmkinlikinglarıqə qıdamlikni, qıdamliқinglarıqə ihlasmənlikni,

⁷ ihlasmənlikinglarıqə qerındaxlıq mehrıbanlıqni, qerındaxlıq mehrıbanliқinglarıqə mehir-muhəbbətni kərsitixni qoxuxqə intilinglar.

⁸ Qünki bu hususiyətlər silərdə bar bolsa, xundakla exip berıwatqan bolsa, bular silərnı Rəbbimiz Əysa Məsihnı qongqur tonuxqə *intilixtə* ix-əməlsiz wə mewisiz qaldurmaydu.■

⁹ Əmmə əgər birsidə bular kəm bolsa, u kor adəmdur — u burnining uqinila kərələydiqan, ilgiriki gunahliridin pak qilinoqinini untuqan bolıdu.■

¹⁰ Xuning üqün, i qerındaxlar, silər *Huda tərıpidin* qaqiriloqanlıқinglarnı, xundakla tallanoqanlıқinglarnı jəzmləxtürüxkə intilinglar. Xundak qılsanglar, heqqaqan teyilip

■ 1:4 Yəx. 56:5; Yh. 1:12; Rim. 8:15; Gal. 3:26.

□ 1:5 «Dəl muxu səwəbtin, silər pütün küqünglar bilən etiқadinglarıqə esil pəzilətni, esil pəzilitinglarıqə bilimni,... (qoxuxqə intilinglar)» — «bilim» muxu yərdə Hudaning yoli toqruluk bilim, əlwəttə. ■ 1:8 Tit. 3:14. ■ 1:9 Yəx. 59:10; Zəf. 1:17.

kətməysilər. □

¹¹ Xundaq bolqanda Rəbbimiz wə Kutkuzoquqimiz Əysa Məsihning mənggülük padixahlıqidimu kızıqin qarxi elinisilər. □

¹² Xunga, gərqə silər bu ixlarni bilgən bolsanglarmu, xundaqla bizgə igə kılinoqan həkikəttə mustəhkəmləngən bolsanglarmu, mən yənıla hərdaim bu ixlarni esinglaroqa salmaqimən.

¹³ Dərwəkə, mən muxu qedirimda bolsamla, bularni səminglaroqa selip, silərnı oyoqıtıp turuxni layıq kərimən. □ ■

¹⁴ Qünki Rəbbimiz Əysa Məsihning burun manga ayan kılqinidək, mening bu qedirim pat arida uqamdın seliwetilidoqanlıqini bilip

□ **1:10 «Xuning üqün, i kərindaxlar, silər Huda tərıpidin qakıriloqanlıqınglarnı, xundaqla tallanoqanlıqınglarnı jəzmləxtürüxkə intilinglar. Xundaq kılsanglar, həqqaqan teyilip kətməysilər»** — «teyilip kətməysilər» degən ibarını bəzilər bu ibarə nijattin məhrum bolux degən mənini bildürıdu, dəp qaraydu. Bizningqə u gunah sadır kılıxni kərsıtidu dəp qaraymız (məsilən, «Yaq.» 3:2ni kərüng, ohxax sız xu ayəttə ixlılıdı). □ **1:11 «Rəbbimiz wə Kutkuzoquqimiz Əysa Məsihning mənggülük padixahlıqidimu kızıqin qarxi elinisilər»** — «kızıqin qarxi elinisilər» degənlik grek tilıda «kırıx yolunglar kəngrıqılık bilən sızlərgə təmınlınıdı» degən ibarə bilən ipadılınıdı. □ **1:13 «mən muxu qedirimda bolsamla...»** — «qedirim» — Petrusning öz tenını kərsıtidu, əlwəttə. Ləkin u muxu sız bilən hərбір etıqadqıning tenını Israıllar qəl-bayawanda Hudaning əmrı bilən yasıoqan «ıbadət qedırı»oqa ohxıtıdı. Hudaning Öz xan-xərıpi bu «addıy qedırı»da makanlaxturuloqan wə xuningdək hazır hərбір etıqadqıning tenıdə məwıjuttur («Yuh.» 1:14, 2:12, «1Kor.» 3:9 wə 16, 6:19ni kərüng). ■ **1:13** 2Pet. 3:1.

turuptimən. □ ■

15 Bərhək, mən silərning bu ixlarni mən bu dunyadin kətkinimdin keyinmu hərwaqit esinglaroqa kəltürüxünglar üçün küqümning bariqə intilimən. □

Huda pəyoqəmbərlərgə ata qiləjan ixənqlik kalam-bexarətlər

16 Qünki biz silərgə Rəbbimiz Əysa Məsihning küq-kudriti wə hazır boluxini ukturoqinimizda hərgizmu hiyliyərliktin oydurup qikiləjan riwayətlərgə əgəxmıduq, bəlki biz Uning həywətlik xan-xəhritigə öz kəzimiz bilən

□ **1:14** «Qünki Rəbbimiz Əysa Məsihning burun mangan ayan qiləjanidək, mening bu qedirim pat arida uqamdin seliwetilidəjanlikini bilip turuptimən» — «Yuh.» 21:18-19ni kərüng. ■ **1:14** Yh. 21:18,19; 2Tim. 4:6. □ **1:15** «mən bu dunyadin kətkinimdin keyinmu» — «bu dunyadin ketix»: — bu ibarə grek tilida «əksodos» degən söz («Misirdin qikix» bilən munasiwətlik) bilən ipadilidü («Luqa» 9:31ni kərüng). «Bərhək, mən silərning bu ixlarni mən bu dunyadin kətkinimdin keyinmu hərwaqit esinglaroqa kəltürüxünglar üçün küqümning bariqə intilimən» — «bu ixlar» bolsa: (1) muxu ikkinqi hətning məzmunini; (2) «Yuh.» 21-babta hatiriləngən ixlarni (Məsihning Petrusning dunyadin ketix yoli toqruluk bexarətlirini)ni kərsətsə kerək. Biz birinqi qüxənqigə mayilmiz.

guwahqimiz. □ ■

17 Qünki U mukəddəs taqda Huda'Atidin xan-xəhrət wə uluqlukka erixkəndə, axu uluq xan-xərəplik yərdin: «Bu Mening səyümlük Ooqlum, Mən Uningdin hursənmən» degən xundak zor bir awaz Uningoqa yətküzülüp anglandi. □ ■

18 Mukəddəs taqda biz Uningoqa həmərah bolup billə turoqan boloaqqa, ərxтин bu awaz anglanoqinida bizmu öz kulikimiz bilən uni an-

□ **1:16 «biz silərgə ... ukturoqinimizda ... biz Uning həywətlik xan-xəhritigə öz közimiz bilən guwahqimiz»** — bu ayəttiki «biz» degən söz Petrusning özini wə Yuħanna, Yaqub katarlıq rosullarni kərsitidu. **«Əysa Məsihning küq-kudriti wə hazır boluxi (yaki «kaytip kelixi»)»** — («hazır boluxi» grek tilida «parusiyə») degən sözlər birinqidin muxu yərdə, xübhısizki, Məsihning ularning köz aldida əzgirip, xan-xəripi iqidə kəringənlikini kərsitidu («Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Luka» 9-babni kəring). İkkinqidin, bu sözlər yənə Injilda adəttə Məsihning kaytip kelixini kərsitidu; qünki U kaytip kəlgəndə Uning xan-xəripi həkikətən ayan bolidu. Xuning bilən muxu yərdə Uning dunyaoqa kaytip kelixinimu kərsitidu. **«...bəлки biz Uning həywətlik xan-xəhritigə öz közimiz bilən guwahqimiz»** — «Uning» grek tilida «Axuning» bilən ipadilinidu. Muxu yərdə «Axuning» degən söz Petrusning Məsihkə boləqan qongkur hərmitini wə yeqin munasiwitini bildüridu. ■ **1:16** Mat. 17:1; Yħ. 1:14; 1Kor. 1:17; 2:1, 4; 4:20; 1Yuħa. 1:1. □ **1:17 «Qünki U mukəddəs taqda Huda'Atidin xan-xəhrət wə uluqlukka erixkəndə, axu uluq xan-xərəplik yərdin: «Bu Mening səyümlük Ooqlum, Mən Uningdin hursənmən» degən xundak zor bir awaz Uningoqa yətküzülüp anglandi»** — «axu uluq xan-xərəplik yər» bolsa asman, ərxtur. ■ **1:17** Mat. 3:17; 17:5; Mar. 1:11; 9:7; Luka 3:22; 9:35; Kol. 1:13.

gliduk. □

¹⁹ Uning üstigə həmmimizdə pəyoqəmbərlər yətküzgən tolimu ixənqlik bexarətlik səz-kalam bardur; silər tang süzülgüqə, tang yultuzi kəlbınglarnı toluk yorutkuqə bu səz-kalamoqə kulak salsanglar, yahxi kılolan bolisilər (bu səz-kalam huddı karangoquda qaknap turidioqan qıraoqka ohxaxtur). □ ■

²⁰ Xuni həmmidin muhım dəp bilixinglar kerəkki, mukəddəs yazmılardıki heqkaysi

□ **1:18 «Mukəddəs taqda biz uningoa həmrah bolup billə turəqan boləqaqka, ərxın bu awaz anglanoqınıda bizmu öz kulikimiz bilən uni angliduk»** — «Matta» 17-bab, «Markus» 9-bab, «Luqa» 9-babni kəring. □ **1:19 «Uning üstigə həmmimizdə pəyoqəmbərlər yətküzgən tolimu ixənqlik bexarətlik səz-kalam bardur»** — baxka birhil tərjimisi: «uning üstigə həmmimizdə buningdin **tehimu** ixənqlik bexarətlik səz-kalam (pəyoqəmbərlər yətküzgən səz-kalam) bardur». Petrus bu yərdə: «Pəyoqəmbərləning səzliri hətta mening guwahlıqımdinmu ixənqliktur (qünki Məsih toqruluk bexarət bərgüqilər, xundakla ularning bərgən bexarətliri nahayiti kəp; bexarətləning kəp kısmi allıqəqan kəz aldımızdə əməlgə axuruloqan, degəndək); bu uluq səzlər həmmimizdə bar» deməkqi bolsa kerək. **«silər tang süzülgüqə, tang yultuzi kəlbınglarnı toluk yorutkuqə bu səz-kalamoqə kulak salsanglar, yahxi kılolan bolisilər (bu səz-kalam huddı karangoquda qaknap turidioqan qıraoqka ohxaxtur)»** — «tang süzülgüqə» — Əysa Məsihning kaytip kelixigiqə. «Tang yultuzi kəlbınglarnı toluk yorutkuqə» — «tang yultuzi», xübhisizki, Əysa Məsihning Əzidur («Qəl.» 24:17ni kəring). Bu səzlərgə kəriqanda, tang yultuzi tang etixın səl burun ayan boləqandək, Əysa Məsih kaytip kelixın awwal etiqədqılarnıng kəlbidə birhil oyoqanoqan sezim, uning kelixigə baqlanoqan alahidə birhil küqlük arzu-təxna pəyda boluxi mumkin («1Tes.» 5:6-10ni kəring). ■ **1:19** 2Kor. 4:6; Wəh. 22:16.

wəhiy pəyoʻambərlərləning öz qūxənqisi boyiqə yətküzūlgən əməs. □

²¹ Qūnki heqkandak wəhiy-bexarət insanlarning iradisidin kəlgən əməs, u bəlki Hudaning mukəddəs adəmliri Mukəddəs Roh təripidin yetəklinip, Uning türtkisi bilən eytkən səz-kalamdur. □ ■

2

Sahta pəyoʻambərlər wə sahta təlim bərgüqilər

¹ Lekin burun həlk iqidə sahta pəyoʻambərlər qikқан, xuningdək aranglardimu sahta təlim

□ **1:20 «... mukəddəs yazmildiki heqkaysi wəhiy pəyoʻambərlərləning öz qūxənqisi boyiqə yətküzūlgən əməs»** — yaki «mukəddəs yazmildiki heqkaysi wəhiy pəyoʻambərlərləning əzliri oylap qikқан əməs». Bu ayətning yənə üq hil tərjimə-qūxənqisi bar: — (1) adəmlərləning halioanqə wəhiylərgə xəhsiy təbir berixigə bolmaydu; (2) bexarət-wəhiylərgə ayrim xərḥ berixkə bolmaydu (yəni, baxқа bexarət-wəhiylər bilən birləxtürüp qūxiniximiz kerək); (3) pəyoʻambərlər bərgən bexarət-wəhiylərləni qūxəndürūx pəyoʻambərlərləning əzigila has bolmaydu (qūnki ular bəzidə əzi eytkən səzlrini qūxənməytti — «1Pet.» 1:10-12ni kərūng). Bu pikirlərləning həmmisini (bolupmu 2-pikirni) durus dəp qarisaқmu, bizningqə, bizning tərjimimiz keyinki 21-ayətkə əng mas kelidu. □ **1:21 «Qūnki heqkandak wəhiy-bexarət insanlarning iradisidin kəlgən əməs, u bəlki Hudaning mukəddəs adəmliri Mukəddəs Roh təripidin yetəklinip, Uning türtkisi bilən eytkən səz-kalamdur»** — «Mukəddəs Roh təripidin yetəklinip, uning türtkisi bilən» grek tilida «Mukəddəs Roh təripidin yetkilixi bilən» degən səz bilən ipadilididu. ■ **1:21** 2Tim. 3:16.

bərgüqilər məydanoğa qikidu. Ular soqunup kirip, həlakətə elip barıdıoğan bid'ət təlimlərnı aranglaroğa astirtin kirgüzüp, hətta əzlrını hər kılıxqa setıwaloğan ıgısidınmu tenip, buning bilən əz bexioğa tezla həlakət qüxürıdu. □ ■

² Nuroqun kixilər ularning xərməndilikigə əgixip ketıdu, xuningdək ularning səwəbidin həkikət yoli həkarətə uqraydu.

³ Ular aqkəzlikidin oydurma səzlər bilən silərnı satıdıoğan meli kılıdu. Əmdi ularning bexioğa heli burunla bekitilgən jaza bikar olturmaydu, ularning həlakiti bolsa uhlap yatmaydu. ■

⁴ Qünki Huda gunah sadir kıloğan pərixtilərnı ayap olturmay, bəlki ularnı təhtisaraning hangioğa taxlap, sorakqa tartkuqə zulmətlik qarangoquluktiki zənjirlər bilən solap qoyoğan yərdə, □ ■

□ **2:1 «Lekin burun həlk iqidə sahta pəyojəmbərlər qıkkən, xuningdək aranglardımu sahta təlim bərgüqilər məydanoğa qikidu»** — «həlk» bolsa İsrail həlki. ■ **2:1** Kan. 13:2; Mat. 24:11; Ros. 20:29; 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1. ■ **2:3** Yəh. 4. □ **2:4 «Qünki Huda gunah sadir kıloğan pərixtilərnı ayap olturmay, bəlki ularnı təhtisaraning hangioğa taxlap, sorakqa tartkuqə zulmətlik qarangoquluktiki zənjirlər bilən solap qoyoğan yərdə...»** — «təhtisaraning hangi» grek tilida «tartarus» degən səz bilən ipadilinıdu. Bu jay təhtisaradin ayrim turıdu; qarıoğanda, bu yər muxundak gunah sadir kıloğan pərixtilərgə alahiytən təyyarlanoğan. «Zulmətlik qarangoquluktiki zənjirlər» — yaki «zulmətlik qarangoquluktiki əngkürlərdə». Muxu ayəttə bayan kılınoğan pərixtilər əsli Xəytan bilən billə Hudaoğa isyan kətürgənlərnı əməs, bəlki Nuğ pəyojəmbərnıng dəwrıdə gunah kıloğan pərixtilərnı kərsıtuđu. «Yar.» 6:1-5 wə izahətlar, «Yəh.» 6-7-ayətlərnı wə izahətlərnı kərüng. ■ **2:4** Yəh. 6; Wəh. 20:3.

5 xundakla kədimki dunyadikilərnimu ayap qoymay, hudaszlikka berilgən dunyani topan bilən oərək kilip, pəkət həkkaniylikka dəwət kiləuqi Nuħni baxka yəttisi bilən saklap qaloqan yərdə —□ ■

6 həmdə keyin Sodom wə Gomorra xəhərlirini keyinki dəwrlərdiki hudaszlikka berilgənlərgə ibrət bolsun dəp bekitip, bexioqə külpətlik jazani quxürüp kül kiləqan, ■

7 xuning bilən birgə muxu əhlaksizləarning buzukqilikliridin yirginip azablanəqan, həkkaniy boləqan Lutni ular arisidin kutuldurəqan yərdə —■

8 (ənə xundak kixiləarning iqidə yaxioqan həkkaniy Lutning həkkaniy kəlbi hər küni anglioqan wə kərgən itaətsizliklər tüpəylidin azablinatti) ■

9 əmdi xuni kərüwalalaymizki, Rəb ihlasmənlərnəni duq kəlgən sinaklardin qandak kutkuzuxni wə xuningdək həkkaniysizlərnəni sorak küniqiqə jazalinixka saklap koyuxni bilidu. ■

10 Bularning arisidiki öz ətlirigə əgixip pasik həwəslərgə berilgən, xundakla həkuk igilirigə səl qarioqanləarning jazasi tehimu xundak bolidu. Muxundak kixilər həli qong, mənəmənqilərdur,

□ **2:5 «pəkət həkkaniylikka dəwət kiləuqi Nuħni baxka yəttisi bilən saklap qaloqan yərdə...»** — grek tilida «pəkət həkkaniylikka dəwət kiləuqi səkkizinqi kixi Nuħni saklap qaloqan yərdə ...» degən sözlər bilən ipadilinidu. ■ **2:5** Yar. 7:23; 1Pet. 3:19. ■ **2:6** Yar. 19:24; Qan. 29:22; Yəx. 13:19; Yər. 50:40; Əz. 16:49; Hox. 11:8; Am. 4:11; Yəh. 7. ■ **2:7** Yar. 19:7, 8. ■ **2:8** Zəb. 119:158. ■ **2:9** 1Kor. 10:13.

ular «*rohıy* uluqlar»qa haqarət kilixtin heq qorkmaydioqlardur. □

¹¹ Hətta ulardin küq-қudrəttə üstün turidioqlan pərixtilərnu Pərwərdigarning aldidə bu «*uluqlar*»ni haqarət bilən ərz kılmaydu. □

¹² Əmma bular huddi owlinip boquzlinix üqün tuquloqlan yawayi əkilsiz haywanlardək kelip, əzliri quxənməydioqlan ixlar üstidə haqarətlik söz kilidu wə xundaqla əzlrining halakət ixliri bilən toluq halak bolidu, □ ■

¹³ xundaqla əz həkkanıysizlikiqa tuxluq jazaning mewisini yəydu. Ular hətta kündüzi oquq-axkara əyx-ixrət kilixnimu ləzzət dəp

□ **2:10 «bularning arisidiki əz ətlirigə əgixip pasik həwəslərgə berilgən, xundaqla hokuk igilirigə səl qarioqlarning jazasi tehimu xundaq bolidu»** — «hokuk igiliri» degənlik xübhısizki, muxu yərdə padixahlar, waliylar wə həkümətning türlük əmədarlarni, xundaqla Huda bekitkən ata-anilik hokuknimu əz iqigə alidu. **«muxundaq kixilər hali qong, mənəmənqilərdu, ular «rohıy uluqlar»qa haqarət kilixtin heq qorkmaydioqlardur»** — «rohıy uluqlar» əyni tekistə «rohıy» degən söz yoq. Lekin 11-ayətkə qarioqlanda qoqum ərxniki (yaman) küqlər, yəni jin-xəytanlarni kərsətsə kerək. □ **2:11 «hətta ulardin küq-қudrəttə üstün turidioqlan pərixtilərnu...»** — «ulardin» — bəzilər muxu yərdiki «ular»ni «ərxniki uluqlar»ni kərsitidu, dəp qaraydu. Lekin bizningqə «ular» sahta təlim bərgüqilərnin əzlrini kərsitidu. Pərixtilər əlwəttə jin-xəytanlardin üstün turidu! **«... pərixtilərnu Pərwərdigarning aldidə bu «uluqlar»ni haqarət bilən ərz kılmaydu»** — məsilən, «Yəh.» 9-ayətni kərünq. □ **2:12 «...xundaqla əzlrining halakət ixliri bilən toluq halak bolidu»** — «əzlrining halakət ixliri» degənnin baxqa mənisi «ular (yəni «ərxniki uluqlar»)ning halakiti» boluxi mumkin. Grek tilida pəqət «ularning halakiti» deyilidu. ■ **2:12** Yər. 12:3; Yəh. 10.

hesablaydu; ular *silərgə* nomus wə daq kəltürüp silər bilən bir dastihanda olturup, öz məkkarlikliridin zoklinidu.

¹⁴ Ularning zinahorluk bilən toloqan kəzliri gunah sadir kilixtin üzülməydu; ular tutami yok kixilərnı ezıkturıdu; ular kəlbını aqkəzlükkə kəndürgən, lənətkə yeğin balılardur!

¹⁵ Ular tooqra yoldın qətnəp, Bosorning oqlı Balaamning yolioqə əgixip kətti. U kixi haram yolda tapqan həkni yahxi kərgüqi idi, □ ■

¹⁶ lekin u kıloqan kəbihliki tüpəylidin tənbihiını yedi (zuwansız exək insanning awazi bilən sözləp pəyoqəmbərning əhmikanə ixini tosti). □ ■

¹⁷ Mana muxundak kixilər qurup kətkən

□ **2:15** «Ular tooqra yoldın qətnəp, Bosorning oqlı Balaamning yolioqə əgixip kətti. U kixi haram yolda tapqan həkni yahxi kərgüqi idi» — «Qəl.» 22-24-bablarda, Balaamning atisi «Beor» dəp atilidu. «Bosor» uning baxqa ismi bolsa kerək. ■ **2:15** Qəl. 22:7,21; Yəh. 11. □ **2:16** «lekin u (Balaam «pəyoqəmbər») kıloqan kəbihliki tüpəylidin tənbihiını yedi (zuwansız exək insanning awazi bilən sözləp pəyoqəmbərning əhmikanə ixini tosti)» — «Beorning oqlı Balaam» toqruluk: Musa pəyoqəmbər Israillarnı Misirdin Huda wədə kıloqan zeminə baxlap ketiwatqanda, yol üstidiki padixahlarning qarxilikioqə uqraydu. Axu padixahlardin biri Beorning oqlı Balaam degən «pəyoqəmbər»ni izdəp barıdu wə əgər u Israillaroqə lənət okusa, uningə kəp pul bərməkqi bolıdu. Huda Balaamning undak kılıxioqə yol qoymisimu, Balaam bəribir pulni dəp Israillaroqə lənət okuməkqi bolup yoloqə qıkidu. Mana bu «Balaam pəyoqəmbərning yoli» deyilidu. Birak Huda Balaamning exikining aqlı arkilik: «Mana sening exiking Mening awazimni səndin yahxi tonuydu» degəndək, xu yolning kəbihlikini axkarılaydu. «Qəl.» 22-24-bablarnı kəring. ■ **2:16** Qəl. 22:21.

bulaklar, borandin həydilip yürgən tumanlaroşa ohxaydu; ularoşa mənggülük zulmätning kəpkərangöşulükida jay həzirlap köyuloşan.

□ ■

18 Qünki ular yaloşan-yawidak yooşan sözlər bilən mahtinip, adəmning ətlik həwəslirini közoşitip əyx-ixrət ixliri bilən ezitkülük yolida mengiwatқанlardin əzlrini yengila қақуроқанlarni azduridu. □

19 Ular muxu kixilərgə «Siləрни әркинликкә erixtürimiz» dəp wədə қилidu, lekin əzlrini əməliyəttə buzuklukning қulliridur. Qünki adəm nemə tərividin boysunduruləşan bolsa, xuning қuli bolidu. ■

20 Qünki əgər ular Rəbbimiz wə Қutқuzоқuқimiz əysa Məsiһni tonux arkilik bu dunyaning pasiklikliridin қutulup, keyin xularoşa yənə baоlinip, boysunduruləşan bolsa, ularning keyinki ҳali dəsləpkisidinmu bəttər bolidu. ■

□ 2:17 «mana muxundaқ kixilər қurup kətkən bulaklar, borandin həydilip yürgən tumanlaroşa ohxaydu; ularoşa mənggülük zulmätning kəpkərangöşulükida jay həzirlap köyuloşan» — қariқanda, ularning ahirki ҳali 4-ayəttə tiləşə elinəşan pərixtilərninқididn eşir bolidu. ■ 2:17 Yəһ. 12.

□ 2:18 «Qünki ular yaloşan-yawidak yooşan sözlər bilən mahtinip, adəmning ətlik həwəslirini közoşitip əyx-ixrət ixliri bilən ezitkülük yolida mengiwatқанlardin əzlrini yengila қақуроқанlarni azduridu» — «adəmning ətlik həwəsliri» — «rimliklarəşə»diki kirix səzimizdiki «ət» toşruşuk məzmunni kəruң. «Ezitkülük yolida mengiwatқанlardin əzlrini yengila қақуроқанlarni azduridu» — yaki «ezitkülük yolida mengiwatқанlardin əzlrini aran қақуроқанlarni azduridu».

■ 2:19 Yһ. 8:34; Rim. 6:16.

■ 2:20 Mat. 12:45; Ibr. 6:4; 10:26.

21 Qünki həqqaniylik yolini bilip turup, özigə yətküzülgən mukəddəs əmrin yüz örügəndin kərə, bu yolni əslidinla bilmigini əwzəl bolatti.

22 Muxu ixənqlik həkmətlik sözlər ularda əməlgə axurulidu: —

«It aylinip öz kusunini yər» wə yənə «Qoxqa yuyunup qikipla kaytidin patkakta eqinar». □ ■

3

Rəbning kaytip kelixining keqiktürülüş səwəbi

¹ I səyümlüklirim, hazır silərgə bu yeziwatkinim ikkinqi hetimdur. Hər ikki hetimdə silərnin sap kənglünglarni oyoqitip, xu ixlarni əslitixkə intildimki, ■

² mukəddəs pəyoqəmbərlər burun eytkən sözlərgə wə Rəbbimiz həm Kutkuzoquqimizning rosulliringlar arkilik yətküzgən əmrigə kəngül bəlüxünglarni etünimən.

³ Əng muhimi xuni bilixinglar kerəkki, künlərnin ahirida özining həwayi-həwəslirinin kəynigə kiridioqan, məshirə kildioqan mazakqılar qikip: ■

⁴ «Keni, Uning kaytip kelimən degən wədisi?! Ata-bowilirimiz *əlümdə* uhlap qaloqandin taki haziroqiqə həmmə ixlar dunya apiridə bolqan

□ **2:22** «It aylinip öz kusunini yər» — birinqi həkmətlik söz «Pənd.» 26:11din elinoqan. Ikkinqisining mənbəsi naməlum.

■ **2:22** Pənd. 26:11. ■ **3:1** 2Pet. 1:13. ■ **3:3** 1Tim. 4:1; 2Tim. 3:1; Yəh. 18.

wakittiki bilən ohxax haləttə ketiwatidu» dəp məshirə qilixidu.■

⁵ Həlbuki, ular əng qədimki zamanda Hudaning sözi bilən asmanlarning yaritiloqanlikini wə xuningdək yərninɡ sudin qikqan həm suninɡ wasitisi bilən barliqqa kəlgənlikini ətəy untuydu;□ ■

⁶ xu amillarning wasitiliri bilən xu zamandiki dunya kəlkündin oqərk bolup yoqaldi.□ ■

⁷ Əmma hazırki asmanlar bilən zemin ohxaxla xu söz bilən ihlassiz adəmlər soraqqa tartilip həlak qilinidioqan axu kündə otta keydürülükə saqlinip, ta xu küningiqə həlidin həwər elinip turidu.□ ■

■ 3:4 Əz. 12:22. □ 3:5 «Həlbuki, ular əng qədimki zamanda Hudaning sözi bilən asmanlarning yaritiloqanlikini wə xuningdək yərninɡ sudin qikqan həm suninɡ wasitisi bilən barliqqa kəlgənlikini ətəy untuydu» — «ətəy untuydu» degənninɡ baxqa birhil tərjimisi: «əz bəngbaxliqidin untuydu».

■ 3:5 Yar. 1:9; Zəb. 24:2. □ 3:6 «xu amillarning wasitiliri bilən xu zamandiki dunya kəlkündin oqərk bolup yoqaldi» — «...xu amillarning wasitiliri bilən» degən ibarə pəqət suninɡ əzini yaki sular wə Hudaning sözini təng kərsitidu. Bizninɡqə sular wə Hudaning sözini təng kərsitidu; qünki (grek tilida) aldinqi jümlidə bu ikki ix əng ahirida tiloqə elinöqan, xundakla 7-ayəttə Hudaning sözininɡ ikkinqi qetim wasitə bolidioqanliqi kərsitilidu. ■ 3:6 Yar. 7:10,21. □ 3:7

«Əmma hazırki asmanlar bilən zemin ohxaxla xu söz bilən ihlassiz adəmlər soraqqa tartilip həlak qilinidioqan axu kündə otta keydürülükə saqlinip, ta xu küningiqə həlidin həwər elinip turidu» — «ohxaxla xu söz» degən ibarəninɡ baxqa hil tərjimisi: «Uning (yəni, Hudaning) sözi». «Həlidin həwər elinip turidu» — pəqət saqlanöqanla əməs, bəlki Hudaning oqəmhorlukininq obyekti bolidu. ■ 3:7 Zəb. 102:25-26; Yəx. 51:6; 2Tes. 1:8; 1br. 1:11; 2Pet. 3:10.

⁸ Əmdi i sөyümlüklirim, xu ix nəziringlardin kaçqmisunki, Rəbgə nisbətən bir kün ming yildək wə ming yil bir kündəktur. □ ■

⁹ Rəb Əz wədisini *orundaxni* (bəzilərnin «keqiktürdi» dəp oyliqinidək) keqiktürgini yok, bəlki heqkimning həlak boluxini halimay, həmmə insanning towa qilixioğa kirixini arzulap, silərgə kəngqilik qilip *wəqitni sozmaqta*. □ ■

¹⁰ Lekin Rəbning küni huddi oqrining kelixidək *kütülmigən wəqit*ta bolidu. U küni asmanlar xiddətlik güdürligən awaz bilən oqayib bolup, kainatning barlıq qurulumiliri xiddətlik otta erip tögəydu; zemin wə uningdiki pütkül nərsilərmu

□ **3:8 «Rəbgə nisbətən bir kün ming yildək wə ming yil bir kündəktur»** — Rəb wəqitning qəklimisigə uqrimaydu, əlwəttə. ■ **3:8** Zəb. 90:4. □ **3:9 «Rəb Əz wədisini orundaxni (bəzilərnin «keqiktürdi» dəp oyliqinidək) keqiktürgini yok, bəlki heqkimning həlak boluxini halimay, həmmə insanning towa qilixioğa kirixini arzulap, silərgə kəngqilik qilip wəqitni sozmaqta»** — Rəb qaytip kəlgəndə yər yüzidikilərgə towa qilix pirsiti qalmaydu, əlwəttə. ■ **3:9** Əz. 18:32; 33:11; Yəx. 30:18; Həb. 2:3; Rim. 2:4; 1Tim. 2:4; 1Pet. 3:20; 2Pet. 3:15.

köyüp ketidu. □ ■

¹¹ Həmmə nərsə mana xundak erip yokilidioğan yərdə, silər qandak adəmlərdin boluxunglar kerək? — həyatinglarni pak-muqəddəslikdə wə ihlasmənlikdə ötküzüp,

¹² Hudaning künini təlmürüp kütüp, u künning tezrək kelixi üqün intilixinglar kerək əməsmu? U künning kelixi bilən pütün asmanlar otta yoqap tügəydu wə kainatning barlıq qurulmiliri xiddətlik otta erip tügəydu. □ ■

¹³ Ləkin biz bolsaq Uning wədisi boyiqə, yengi asman-zeminni intizarlıq bilən kütməktimiz. U

□ **3:10 «ləkin rəbning küni huddi oqırining kelixidək kütülmigən waqıtta bolıdu»** — «rəbning küni» (Məsihning kelidioğan küni) Təwrattiki kəp yərlərdə «Pərwərdigarning küni» dəp kərsitilidu. «Qoxumqə səz»diki «Hudaning küni» toqruluk izahətlirimizni kəring. «Oqırining kelixidək» — demək, kütülmigən waqıtta. «**U küni asmanlar xiddətlik güldürligən awaz bilən oqayib bolup, kainatning barlıq qurulmiliri xiddətlik otta erip tügəydu; zemin wə uningdiki pütkül nərsilərmu köyüp ketidu**» — «kainatning barlıq qurulmiliri» yaki «barlıq asman jisimliri». «Uningdiki pütkül nərsilərmu» degənni baxqa hil tərijimisi: «uningdiki pütkül ixlarmu» yaki «uningdiki barlıq qılğan ixlarmu». «**zemin wə uningdiki pütkül nərsilərmu köyüp ketidu**» — bəzi kona kəqürmilərdə «zemin wə üstidiki barlıq ixlar yalingaq axkarilinidu» deyilidu. ■ **3:10** Mat. 24:43,44; 1Tes. 5:2; Wəh. 3:3; 16:15. □ **3:12 «Hudaning künini təlmürüp kütüp, u künning tezrək kelixi üqün intilixinglar kerək əməsmu? U künning kelixi bilən pütün asmanlar otta yoqap tügəydu wə kainatning barlıq qurulmiliri xiddətlik otta erip tügəydu»** — «Hudaning küni» degən ibarə toqruluk «qoxumqə səz»imizdə azraq tohtilimiz. «Kainatning barlıq qurulmiliri» degənni baxqa hil tərijimisi: «barlıq asman jisimliri». ■ **3:12** Zəb. 50:3; 2Tes. 1:8.

yər həkkaniylikning makanidur. □ ■

¹⁴ Xuning üçün, əy səyümlüklirim, bu ixlarni kütüwatқаникәnsilər, *xu tapta* Hudaning aldida nuqsansız wə daqsız, inaklıq-hatirjəmlik iqidə hazır bolup qikixinglar üçün intilinglar.

¹⁵ wə Rəbbimizning səwr-taqitini nijat dəp bilinglar, dəl səyümlük qerindiximiz Pawlusmu özigə ata qilinoqan danalığ bilən bu iklar toqruluk silərgə yazoqan; □ ■

¹⁶ barlıq hətliridimu u bu iklar həkkidə tohtilidu. Uning hətliridə qüxinix təs boloqan bəzi iklar bar; bu ixlarni təlim almioqan wə tutami yoq kixilər mukəddəs yazmilarning baxqa kisimlirini burmilioqandək, burmilap qüxəndüridu wə xun-

□ **3:13 «Lekin biz bolsak Uning wədisi boyiqə, yengi asman-zeminni intizarlıq bilən kütməktimiz. U yər həkkaniylikning makanidur»** — «u yər» həm yengi asman wə yengi zeminnimu kersitidu. ■ **3:13** Yəx. 65:17; 66:22; Wəh. 21:1. □ **3:15 «Rəbbimizning səwr-taqiti»** —

yaki «Rəbbimizning kəngqilik qilixi». «**wə Rəbbimizning səwr-taqitini nijat dəp bilinglar**» — bu intayin ihqam jümlə bolup, bəkim: «Hudaning səwr-taqiti tehimu kəp adəmlərgə gunaqidin qutkuzulux pirsiti yaritip bərməktə, dəp bilinglar» degəndək mənide boluxi mumkin. Yənə mumkinqiligi barki, «nijat» muxu yərdə «bu dunyaning saqlinip qelixi» degən mənide ixlitilgən boluxi mumkin; nemila bolmisun ayətning asasiy mənisi ohxax; biz pəkət bu dunyada bolsakla, bügün towa qilip gunaqlirimizdin qutulux yoli oquq turidu, dəp biliximiz lazim. «**dəl səyümlük qerindiximiz Pawlusmu özigə ata qilinoqan danalığ bilən bu iklar toqruluk silərgə yazoqan**» — «qerindiximiz Pawlusmu... silərgə yazoqan» — Pawlusning kəp hizmiti «yat əllər», yəni Yəhudiy əməslər arisida boləoqqa, Petrusning bu hetimu bəkim Yəhudiy bolmioqan etiqadqilaroqa yeziloqan bolsa kerək. ■ **3:15** Rim. 2:4.

ing bilən öz bexioğa həlakət elip kelidu.■

¹⁷ Xuning bilən, i sөyümlüklirim, *mən eytkan* bu ixlarni aldin'ala bilgənikənsilər, bu əhlaksizlarning səpsətliri bilən azdurulup, mustəhkəm turuxunglarni yokitip qoyuxtin həoxyar bolunglar. □

¹⁸ Əksiqə, *Hudaning* mehir-xəpkitidə həm Rəbbimiz wə Qutkuzoquqimiz Əysa Məsihgə boləqan bilixtə dawamlıq əsünglar.

Uningoğa həm hazır həm axu əbəd künigiqə barlıq xan-xərəp mənsup boləqay! Amin! □

■ **3:16** Rim. 8:19; 1Kor. 15:24; 1Tes. 4:15. □ **3:17**

«**Xuning bilən, i sөyümlüklirim, mən eytkan bu ixlarni aldin'ala bilgənikənsilər...**» — «mən eytkan bu ixlar» bəlkim rosul Petrusning yukirida sahta təlim bərgüqilər toqruluk agahlandıruxlirini kərsitidu. «**bu əhlaksizlarning səpsətliri bilən azdurulup, mustəhkəm turuxunglarni yokitip qoyuxtin həoxyar bolunglar**» — «bu əhlaksizlar» grek tili nushisida 2:7dimu ohxax sөz ixlitilidu; demək, «bu əhlaksizlar» dəl sahta təlim bərgüqilərnı kərsitidu. □ **3:18**

«**Əksiqə, Hudaning mehir-xəpkitidə həm Rəbbimiz wə Qutkuzoquqimiz Əysa Məsihgə boləqan bilixtə dawamlıq əsünglar**» — «əsünglar» bolsa rohiy həyatta, iman-etiqad jəhəttə bolidu. Muxu rohiy əskən adəm Hudaning mehir-xəpkiti wə Rəb Əysa Məsihni qongqur tonuxqa kəprək nesip bolidu. Demək, «Hudaning mehir-xəpkiti wə Rəb Əysa Məsihni qongqur tonux» həm rohiy əsüxning wasitisi həm nətijisidur. Baxqa birhil tərjimisi «Rəbbimiz wə Qutkuzoquqimiz Əysa Məsihning mehir-xəpkitidə həm Uningoğa boləqan tonuxta dawamlıq əsünglar».

**Muq ddes Kalam (y ngi yezik)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Pinyin script**

Copyright   2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5